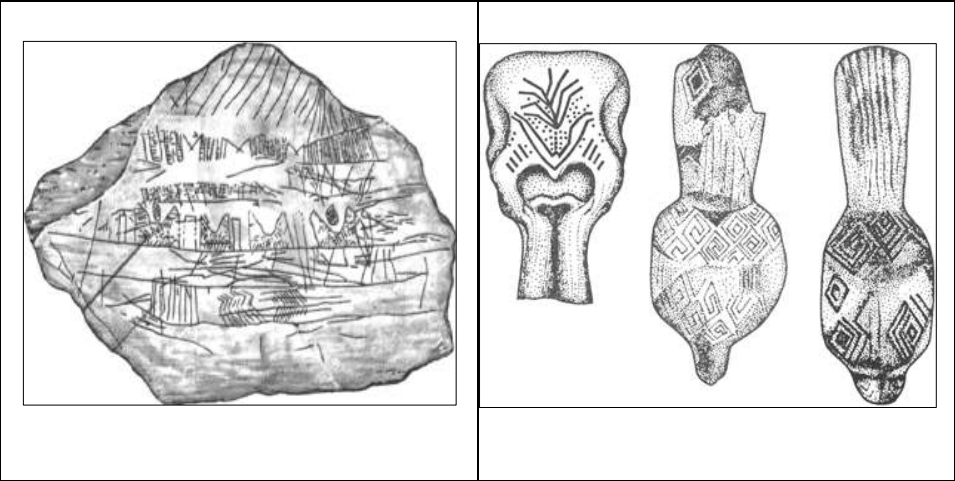


**Відповідність завдань тесту основної сесії № 1 зовнішнього незалежного оцінювання 2010 року
з історії України від найдавніших часів до початку XXI століття програмі ЗНО, підручникам і посібникам**

| Номер і зміст завдання | Відповідність завдання програмі ЗНО, підручникам і посібникам, затвердженим Міністерством освіти і науки України |
|---|--|
| <p>1. На якому етапі розвитку первісного суспільства на українських землях уперше з'являються наскельні малюнки, різьблені орнаменти на виробах, прикраси?</p> <div data-bbox="152 564 1104 1046"></div> <p>А палеоліту Б мезоліту В неоліту Г енеоліту</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Стародавня історія України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 10.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 13.</p> |

| | |
|--|--|
| <p>2. Які найголовніші причини грецької колонізації Північного Причорномор'я та Криму у VII – VI ст. до н. е.?</p> <p>А воєнно-стратегічні Б суспільно-політичні В культурно-ідеологічні Г соціально-економічні</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Стародавня історія України. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 28 – 29. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 41 – 42.</p> |
| <p>3. Утвердженню Київської Русі як могутньої та впливової держави середньовіччя сприяло</p> <p>А поглиблення феодальної роздробленості в країнах Західної Європи. Б запровадження християнства як державної релігії Русі. В зростання могутності руських удільних князівств. Г падіння Візантійської імперії.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. Запровадження християнства як державної релігії. <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 76. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 103–104.</p> |
| <p>4. Яка культура мала вирішальний вплив на розвиток храмового будівництва Київської Русі в період її розквіту?</p> <p>А західноєвропейська Б варязька В хозарська Г візантійська</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Виникнення та розквіт Київської Русі. <i>Відповідність підручникам:</i> Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. С. 142. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 206.</p> |

5. Боротьба київських князів із нападами печенігів успішно завершилася за князя

- А Святослава Ігоревича.
- Б Володимира Святославича.
- В Ярослава Володимировича.
- Г Володимира Всеволодовича.

Відповідність програмі: Виникнення та розквіт Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князя Ярослава Мудрого.

Відповідність підручникам: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 79–80.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 114.

6. Спасо-Преображенський собор у Чернігові, збудований у XI ст., зображено на фото

А



Б



Відповідність програмі: Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX – XIV ст. Розвиток культури та освіти Київської Русі.

Відповідність підручникам: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 142.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 206.

В**Г**

7. Вхідження українських земель у XIV ст. до складу Великого князівства Литовського стало результатом

- А** укладення польсько-литовської Кревської унії.
- Б** боротьби литовських князів із монгольськими ханами.
- В** перемог Литовської держави у війнах із Московським князівством.
- Г** укладення династичного союзу з останнім галицько-волинським князем.

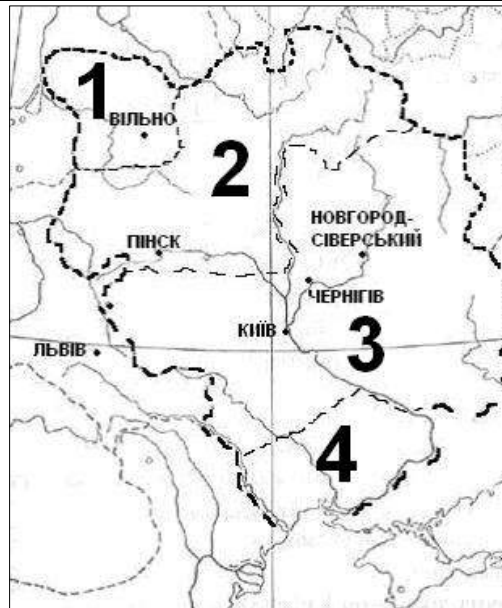
Відповідність програмі: Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.). Вхідження українських земель до складу Литовської держави.

Відповідність підручникам: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 153.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 229.

8. Якою цифрою на карті позначено землі, що увійшли до складу Великого князівства Литовського за часів правління князя Ольгерда?

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4



Відповідність програмі: Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.). Вхідження українських земель до складу Литовської держави.

Відповідність підручникам: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 154.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 231.

9. «Панщина» – це

- А форма земельної відробіткової ренти, що передбачала обов'язкову працю селянина власним реманентом у господарстві землевласника.
- Б система суспільних відносин, за якої землевласник мав право на особу, працю та майно залежних від нього селян-кріпаків.
- В форма натуральної ренти, податок грошми або продуктами, що стягувався землевласником із залежних від нього селян.
- Г велике шляхетське багатогалузеве господарство, орієнтоване на ринок, в якому вся земля належала панові, й базувалося на праці залежних селян.

Відповідність програмі: Люблінська унія та її вплив на українські землі.

Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 9.

Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 19–21.

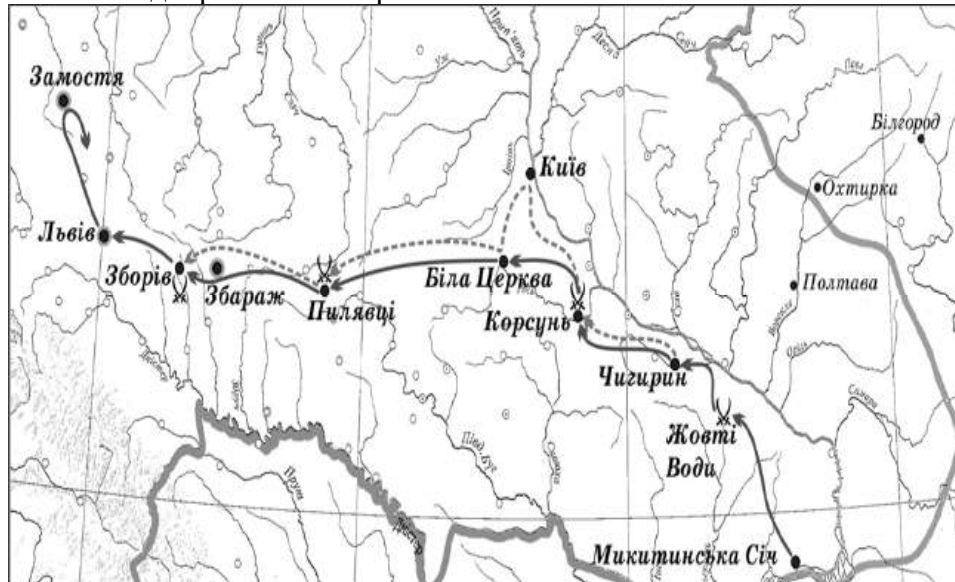
| | |
|---|--|
| <p>10. Формування козацької старшини на Запорозькій Січі в XVI – на початку XVII ст. відбувалося шляхом</p> <p>А призначення гетьманом. Б бойового галасу. В займанщини. Г виборів.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVI ст. Виникнення Запорозької Січі. <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 22. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 33–34.</p> |
| <p>11. Географічні назви Базавлук, Микитин Ріг, Чортомлик, Олешки пов’язані з місцями</p> <p>А розташування Запорозьких Січей. Б головних битв під час козацьких війн кінця XVI ст. В розташування турецьких фортець, зруйнованих козаками. Г основних битв часів козацько-селянських повстань 20 – 30-х рр. XVII ст.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVI ст. Українські землі в першій половині XVII ст. Українські землі в 60 – 80-ті рр. XVII ст. Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст. <i>Відповідність підручникам:</i> : Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 93, 166, 223. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 28.</p> |
| <p>12. Яка подія суттєво вплинула на активізацію українського національно-культурного руху кінця XVI – початку XVII ст.?</p> <p>А Укладення Люблінської унії. Б Утворення реєстрового козацтва. В Завершення Хотинської війни. Г Укладення Берестейської унії.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVI ст. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти. <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 54–59. Швидько А. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 55–57.</p> |

13. Хто з козацьких провідників проголосив таку програму своїх дій: «Правда то, що я лихий, малий чоловік, але мені то Бог дав, що я єсть єдиновладцем і самодержцем руським! Виб'ю з лядської неволі руський народ увесь! Перше я за свою шкочу і кривду воював – тепер буду воювати за нашу православну віру! ...За границю на війну не підю! Шаблі на Турків і Татар не підійму! Досить маю на Україні, Поділлі і Волині... тепер досить достатку і пожитку в землі й князівстві моїм – по Львів, по Холм і Галич?»

- А П. Конашевич-Сагайдачний
- Б Б. Хмельницький
- В С. Наливайко
- Г І. Сірко

Відповідність програмі: Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького.
Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 100.
 Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 157–159.

14. Перебіг подій якого періоду Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. відображено на карті?



- А Від початку збройного виступу до Зборівського договору.
- Б Від Зборівського до Білоцерківського договору.
- В Від Білоцерківського договору до Переяславської ради.
- Г Від Переяславської ради до Віленського перемир'я.

Відповідність програмі: Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Розгортання Національно-визвольної війни в 1648 – 1649 рр.
Відповідність підручникам: Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 97–103.
 Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 139–155.

| | |
|---|---|
| <p>15. Ліквідація магнатського землеволодіння, панщини, масове покаяння селянства, формування нової еліти суспільства на основі козацької старшини відбулися в результаті</p> <p>А козацьких воєн кінця XVI ст. Б морських походів козаків початку XVII ст. В козацько-селянських повстань 20 – 30-х рр. XVII ст. Г національно-визвольної війни українського народу XVII ст.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 112–113. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 212–216.</p> |
| <p>16. Відповідно до «Пактів і Конституції прав і вольностей Війська Запорозького» П. Орлика</p> <p>А уся повнота влади зосереджувалася в руках довічно обраного гетьмана. Б найвища виконавча влада належала гетьманові та генеральній старшині. В скасовувалося постійне скликання Генеральної та Старшинської ради. Г упроваджувався принцип спадковості гетьманської посади.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст. Ухвалення Конституції Пилипа Орлика. <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С.201–202. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 255.</p> |
| <p>17. Які заходи було здійснено Другою Малоросійською колегією на чолі з П. Рум'янцевим?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проведено ревізію населення, худоби, землі, споруд, підприємств. 2. Ліквідовано гетьманство. 3. Знищено козацький устрій Слобідської України. 4. Уведено загальноросійські судові установи. 5. Упроваджено намісництва, що поділялися на повіти. 6. Приєднано землі Правобережної України. <p>А 1, 2, 4 Б 2, 3, 6 В 3, 5, 6 Г 1, 4, 5</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі в другій половині XVIII ст. Діяльність Другої Малоросійської колегії. <i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 222. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 296–297.</p> |

18. На карті заштриховано територію



- А опришківського руху на чолі з О. Довбушем (1738 – 1745 рр.).
- Б гайдамацького руху «Коліївщина» (1768 р.).
- В дій прихильників Барської конфедерації (1768 – 1769 р.).
- Г повстанського руху під проводом У. Кармелюка (1813 – 1835 рр.).

Відповідність програмі: Українські землі в другій половині XVIII ст. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів.

Відповідність підручникам: Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 6–8.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 6–7.

Швидько А. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 301–308.

19. Іван Григорович-Барський – це видатний архітектор XVIII ст., представник українського

- А конструктивізму.
- Б класицизму.
- В ренесансу.
- Г бароко.

Відповідність програмі: Українські землі в другій половині XVIII ст. Розвиток культури, науки, освіти та філософських ідей.

Відповідність підручникам: Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 33.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 28–29.

Швидько А. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 336.

| | |
|--|--|
| <p>20. Наприкінці XVIII – на початку XIX ст. на Півдні України (Новоросії) домінувало землеволодіння</p> <p>А козацьке. Б селянське. В поміщицьке. Г іноземних колоністів.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 48–49.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 25.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 34–35.</p> |
| <p>21. Які держави володіли українськими землями на початку XIX ст.?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Австрійська імперія 2. Королівство Пруссія 3. Російська імперія 4. Річ Посполита 5. Австро-Угорська імперія 6. Османська імперія <p>А 1, 3, 6 Б 2, 3, 5 В 1, 3, 4 Г 2, 4, 5</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 37, 42.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 5, 10.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 32, 37.</p> |

| | |
|---|--|
| <p>22. «Історія Русів», що поширювалася в рукописах у першій половині XIX ст., відображає погляди</p> <p>А самостійників. Б автономістів. В соціалістів. Г русофілів.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Розвиток національного руху.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 58.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 52–53.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 62.</p> |
| <p>23. Що з указанного нижче характеризує становище західноукраїнських земель у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Посилення впливу німецької мови та культури. 2. Нелояльне ставлення греко-католицького духовенства до імперської влади. 3. Привілейоване положення українського населення в містах. 4. Домінування поляків і німців в органах влади. 5. Зміцнення статусу та авторитету греко-католицької церкви. 6. Перебування українських селян і міщан у кріпосній залежності. <p>А 2, 3, 6 Б 1, 2, 4 В 3, 5, 6 Г 1, 4, 5</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Політика Австрійської імперії щодо Західної України. Реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 77–80.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 80–81.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 81–82.</p> |

| | |
|---|---|
| <p>24. У XIX – на початку XX ст. розвиток машинної індустрії пройшов такі стадії розвитку: <i>промисловий переворот – індустріалізація – монополізація.</i></p> <p>Реформи 60 – 70-х років XIX ст. на Наддніпрянській Україні сприяли</p> <p>А початку промислового перевороту.</p> <p>Б завершенню промислового перевороту та розгортанню індустріалізації.</p> <p>В завершенню індустріалізації та початку монополізації.</p> <p>Г завершенню монополізації.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст. Реформи 60 – 70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 173–175.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 159.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 142, 241–244.</p> |
| <p>25. Під час правління якого російського імператора запроваджено такі заборони: <i>«Не допускати ввозу в межі імперії... яких би то не було книг і брошур, що видаються за кордоном на малоросійському наріччі. Друкування і видавання в Імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріччі заборонити, за винятком історичних документів...»?</i></p> <p>А Олександра II</p> <p>Б Миколи I</p> <p>В Олександра III</p> <p>Г Миколи II</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст. Емський указ.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 139.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 212.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 185.</p> |

| | |
|--|---|
| <p>26. Викрита російською поліцією «Чигиринська змова» стала свідченням діяльності</p> <p>А хлопоманів. Б громадівців. В народників. Г радикалів.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна в другій половині ХІХ ст. «Чигиринська змова».</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 143.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 220.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 192.</p> |
| <p>27. Унаслідок оприлюднення 17 жовтня 1905 р. Маніфесту імператора Миколи ІІ про «дарування» населенню громадянських прав і свобод</p> <p>А фактично втратив свою чинність Емський указ. Б запроваджено земства в губерніях Правобережної України. В остаточно ліквідовано кріпосне право на Наддніпрянській Україні. Г створено першу українську політичну партію на Наддніпрянській Україні.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна на початку ХХ ст. Національно-визвольний рух України в роки російської революції 1905 – 1907 рр.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 184–185.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 274.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 347.</p> |

| | |
|--|---|
| <p>28. Про кого з історичних діячів йдеться: «Співзасновник Української національно-демократичної партії (УНДП), згодом її голова. Обирався послом до австрійського парламенту та галицького крайового сейму. У роки Першої світової війни очолював Головну українську раду, а згодом Загальну українську раду. Після проголошення ЗУНР став головою її першого уряду?»</p> <p>А А. Шептицького Б К. Левицького В О. Бобринського Г К. Трильовського</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.). Утворення ЗУНР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 124.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 111.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 138.</p> |
| <p>29. Ухваливши Другий Універсал, Українська Центральна Рада зобов'язалася</p> <p>А розпочати й довести до кінця переговори про мир із Німеччиною та її союзниками. Б установити державний контроль за продукцією, виготовленою в Україні. В підтримати Тимчасовий уряд у боротьбі з корніловським заколотом. Г поповнити свій склад представниками національних меншин.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Основні положення I, II, III та IV Універсалів УЦР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 51.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 47.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 59.</p> |

30. Якими цифрами на карті позначено регіональні радянські республіки, утворені більшовиками на початку 1918 р.?



- А 1, 2, 3
- Б 2, 3, 4
- В 1, 3, 4
- Г 1, 2, 4

Відповідність програмі: Українська революція.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 79.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 66–69, 77–78.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 95.

| | |
|---|---|
| <p>31. Однією з причин падіння Української Центральної Ради (УЦР) була</p> <p>А відмова УЦР від виконання умов Брест-Литовського мирного договору.</p> <p>Б відкрита підтримка УЦР селянських виступів і робітничих страйків.</p> <p>В проведена УЦР аграрна реформа та передання всієї землі селянам.</p> <p>Г неспроможність УЦР налагодити систему державного управління.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.). Причини гетьманського перевороту.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 93–94 .</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 79.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 110–111.</p> |
| <p>32. Економічна політика гетьмана П. Скоропадського</p> <p>А сприяла відновленню економіки України як складової частини Російської імперії.</p> <p>Б відновила рівноправність економічних відносин із країнами Четверного союзу.</p> <p>В захищала інтереси промисловців і великих землевласників.</p> <p>Г забезпечила вільний розвиток селянського господарства.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.). Внутрішня та зовнішня політика уряду гетьмана П. Скоропадського.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 97.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 85–86.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 115–116.</p> |

| | |
|--|---|
| <p>33. Яка подія передувала такому наказу командуючого Південним фронтом М. Фрунзе: «Наказую: військам фронту вважати Махна та всі його загони ворогами Радянської республіки і Революції... командирам червоних частин махновські загони роззброювати, а ті, що будуть чинити опір, – знищувати...»?</p> <p>А Підписання Ризького мирного договору. Б Розгром військ генерала П. Врангеля в Криму. В Початок Другого зимового походу Армії УНР. Г Повалення гетьманського режиму П. Скоропадського.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 177.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 151.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 188–189.</p> |
| <p>34. Зростання обсягів промислового виробництва в Україні в період НЕПу було забезпечено завдяки</p> <p>А скасуванню заборон на приватне підприємництво, упровадженню оренди, економічних методів господарювання. Б залученню значних іноземних інвестицій, розширенню сфери товарно-грошових відносин, централізації управління. В зниженню цін як на промислові товари для селянства, так і на сільськогосподарську продукцію для робітників. Г проведенню націоналізації підприємств промисловості, транспорту, уведенню загальної трудової повинності.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.). Неп в УСРР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 203–204.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 178–183.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 217–218 .</p> |

| | |
|--|---|
| <p>35. Що з указанного нижче було характерним для культурного життя України в 1921 – 1928 рр.?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснення політики коренізації та її складової – українізації. 2. Запровадження обов'язкової десятирічної середньої освіти. 3. Консолідація літераторів, художників, театральних діячів у творчі об'єднання. 4. Посилення боротьби з «космополітизмом», «низькопоклонством перед Заходом». 5. Згортання антицерковної політики та відмова від атеїстичної пропаганди. 6. Проведення політики ліквідації неписьменності дорослого населення. <p>А 3, 4, 6 Б 2, 3, 5 В 1, 3, 6 Г 1, 2, 4</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Політика «коренізації» УСРР. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження в літературі та театрі.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 219, 223–224, 227–228.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 195–198, 201, 202–203.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 240, 243–244, 248–249.</p> |
| <p>36.С. Косіор, виступаючи на з'їзді КП(б)У, заявив, що «...на Україні класова боротьба більш напружена, ніж в інших містах, і ворог, націоналіст – у нас більш досвідчений, лютіший, ніж де б то не було в інших республіках і областях Союзу».</p> <p>Ця теза стала підґрунтям для здійснення в республіці</p> <p>А кампанії з розкуркулення в 1929 – 1932 рр. Б терору голодом у 1932 – 1933 рр. В політики коренізації на початку 1930-х рр. Г масових репресій у другій половині 1930-х рр.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.). Масові репресії.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 263–264.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С.246–250 .</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 293–295.</p> |

| | |
|--|--|
| <p>37. Другу п'ятирічку в СРСР було проголошено «безбожною п'ятирічкою», «п'ятирічкою знищення релігії». Який із відомих храмів часів Київської Русі зруйновано в цей період?</p> <p>А Собор Святої Софії в Києві Б Михайлівський Золотоверхий собор у Києві В Успенський собор Києво-Печерської лаври Г Спасо-Преображенський собор у Чернігові</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.). Особливості культурного життя періоду. <i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 275. Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 265–266. Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 309–310.</p> |
| <p>38. Яка політична партія, що діяла на Західній Україні в 1930-х рр., використовувала терористичні методи боротьби?</p> <p>А Українське національно-демократичне об'єднання (УНДО) Б Українська соціалістично-радикальна партія (УСРП) В Організація українських націоналістів (ОУН) Г Українська національна партія (УНП)</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Західноукраїнські землі (1921 – 1938 рр.). Українські суспільно-політичні рухи, радикалізація політичного життя в 1930-х роках. <i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 287. Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 279–281. Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 236–237.</p> |

39. Унаслідок територіальних змін у Східній Європі впродовж 1939 – 1940 рр.

- А** більшість українських земель увійшла до складу СРСР, Закарпаття залишилося у складі Угорщини.
- Б** вперше в новітній історії всі українські землі було об'єднано в одній державі – Українській РСР.
- В** більшість українських земель увійшла до складу СРСР, лише Північна Буковина залишилася у складі Румунії.
- Г** поряд із Українською РСР створено нові республіки – Закарпатську Україну та Галицьку Соціалістичну Радянську Республіку.

Відповідність програмі: Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Включення Західної України, Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 304–307.

Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 10–12.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 292–295.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 8–9.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 337–340.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 5–8.

| | |
|---|---|
| <p>40. Видатними представниками радянського партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни були</p> <p>А С. Тимошенко, М. Кирпонос, М. Ватутін. Б А. Мельник, С. Бандера, Р. Шухевич. В О. Довженко, О. Теліга, О. Ольжич. Г С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Розгортання діяльності радянських партизан та українського визвольного руху.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 48.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 32.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 41.</p> |
| <p>41. У результаті успішного проведення в 1944 р. радянськими військами Корсунь-Шевченківської наступальної операції</p> <p>А створено сприятливі умови для звільнення Правобережної України. Б звільнено територію УРСР у її довоєнних кордонах. В визволено Північне Причорномор'я та Крим. Г визволено Лівобережну Україну.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Визволення України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 53–55.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 46–47.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 47–48.</p> |

| | |
|---|--|
| <p>42. Велика Вітчизняна війна Радянського Союзу завершилася</p> <p>А звільненням території СРСР у його довоєнних кордонах.</p> <p>Б визволенням країн Південно-Східної та Центральної Європи.</p> <p>В оволодінням столицею нацистської Німеччини – Берліном.</p> <p>Г розгромом японської Квантунської армії в Маньчжурії.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Перемога у Великій Вітчизняній війні.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 62.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 53.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 55.</p> |
| <p>43. Слова Й. Сталіна: «<i>М'якотілість! Вас обманюють, спеціально доповідають про таке, щоб вас розжалобити і примусити використати резерви</i>», адресовані першому секретареві ЦК КП(б)У М. Хрущову з приводу повідомлень про значні жертви під час</p> <p>А поширення голоду на території УСРР у 1932 – 1933 рр.</p> <p>Б розгортання масових репресій в УРСР у 1937 – 1938 рр.</p> <p>В голоду в більшості областей УРСР у 1946 – 1947 рр.</p> <p>Г бойових дій проти загонів УПА в 1944 – 1946 рр.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр. Голод в Україні 1946 – 1947 рр.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 90–93.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 79–82.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 86–88.</p> |

| | |
|---|---|
| <p>44. Відмінність процесу радянзації західних областей України (1944 – 1950-ті рр.) від процесу радянської модернізації України (1929 – 1938 рр.) полягала в здійсненні</p> <p>А колективізації сільського господарства. Б відбудови народного господарства. В індустріалізації промисловості. Г культурної революції.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр. Процеси радянзації на західних областях України.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 84–98.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 70–91.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 80–96.</p> |
| <p>45. До компетенції органів влади Української РСР у період «відлиги» були передані питання</p> <p>1 адміністративно-територіального устрою, формування бюджету республіки. 2 ведення самостійної зовнішньої політики з країнами соціалістичного табору. 3 розроблення республіканського законодавства про судоустрій і судочинство.</p> <p>А 1, 3 Б 2, 3 В 1, 2 Г 1, 2, 3</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.). Реформа управління економікою.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 126, 129–137.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 119, 128–129, 135.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 133–134.</p> |

| | |
|--|--|
| <p>46. «Раднаргоспи», створені в УРСР у 1957 р., – це</p> <p>А органи управління, на які покладалася координація промислової кооперації підприємств України з іншими республіками Радянського Союзу.</p> <p>Б державні установи, що здійснювали укрупнення колгоспів, їхню реорганізацію в радгоспи та продаж техніки машинно-тракторних станцій.</p> <p>В організації, що керували системою державних закупівель сільськогосподарської продукції у колгоспно-кооперативному секторі України.</p> <p>Г органи державного управління, утворені за територіальним принципом, що керували промисловістю та будівництвом у межах економічних районів.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.). Реформа управління економікою.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 136–137.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 128–129.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 133.</p> |
| <p>47. Одним із проявів політико-ідеологічної кризи радянської моделі розвитку України в 1970 – на початку 1980-х рр. є</p> <p>А поява концепції «розвиненого соціалізму» внаслідок усвідомлення нереальності побудови комунізму.</p> <p>Б розмежування владних повноважень між Комуністичною партією України та Радами народних депутатів.</p> <p>В утвердження принципів плюралізму на хвилі протестних настроїв у суспільстві.</p> <p>Г зростання самостійності та активності громадських неурядових організацій.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Політико-ідеологічне становище радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.).</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 166 – 167.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 184–186.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 168–169.</p> |

| | |
|---|--|
| <p>48. У листі до Президії Верховної Ради СРСР В. Стус писав: «...Репресії 1972 р. показали, що в дискусії з українськими «дисидентами» влада не знайшла більш переконливих аргументів, ніж застосування сили, а умови в таборах переконали мене у тім, що простір застосування цієї сили не знає кінця».</p> <p>Перехід влади до застосування сили проти українських дисидентів спричинено</p> <p>А утворенням Української Гельсінської групи.</p> <p>Б зміною вищого керівництва Комуністичної партії України.</p> <p>В поширенням «самвидавничого» журналу «Український вісник».</p> <p>Г акцією протесту під час прем'єри фільму «Тіні забутих предків».</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 196.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 180 – 182.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 194.</p> |
| <p>49. Про яке явище йдеться в цитованому документі?</p> <p><i>«Найбільшим негативом 1990-х років було «вимивання» активної, продуктивної частини населення – людей молодого та середнього віку – за межі держави. За офіційними даними, Україна втратила близько 3,5 мільйона осіб, третина з яких – кваліфіковані фахівці».</i></p> <p>А соціальну диференціацію</p> <p>Б дефіцит робочої сили</p> <p>В трудову міграцію</p> <p>Г депопуляцію</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна в умовах незалежності.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 309 – 311.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 265–266.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 329–330.</p> |

50. Конституція Української РСР, ухвалена 20 квітня 1978 р., втратила свою чинність

- А 1985 р.
- Б 1991 р.
- В 1996 р.
- Г 2004 р.

Відповідність програмі: Україна в умовах незалежності. Прийняття Конституції України. Суперечливі явища Україні в умовах незалежності

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 285–287.

Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 273–274.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 229.

51. Установіть відповідність між назвами творів давньоруської літератури та уривками з них.

- | | | | |
|---|--------------------------------------|---|--|
| 1 | «Повість минулих літ» | А | <i>«Був дехто з Києва, який постригся під іменем Аганіта... цей Аганіт... допомагав хворим. І коли хто з братії хворів... то оздоровлювався молитвою його. І через те прозваний він був Лікарем, бо дарував йому Господь дар зцілення...»</i> |
| 2 | «Києво-Печерський патерик» | Б | <i>«...Паче всього – убогих не забувайте, годуйте й подавайте сироті ...гордості не майте в серці і в умі. Старих шануйте, як отця, а молодих – як братів. Лжі бережися, і п'янства, і блуду, бо в сьому душа помирає і тіло...»</i> |
| 3 | «Повчання дітям» Володимира Мономаха | В | <i>«Данило вийшов з військом із Холма та на третій день став у Галичі. ...вийшов у свій город... та прийняв стіл батька, та проголосив перемогу, заткнувши свою хоругву на Німецьких воротах...»</i> |
| 4 | «Слово о полку Ігоревім» | Г | <i>«Коли ж поляни жили осібно і володіли родами своїми... – то було між них три брати: одному ім'я Кий, а другому – Щек, а третьому – Хорив, і сестра їх – Либідь. ...Зробили вони городок і на честь брата їх найстаршого назвали його Києвом...»</i> |
| | | Д | <i>«Галицький Осмомисле Ярославе! Високо сидиш ти на своїм золотокованім столі, підпер гори угорські своїми залізними полками... Стріляй, господарю, Кончака, раба поганого, за землю Руську, за рани Ігореві, смілого Святославича!»</i> |

Відповідність програмі: Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX – XIV ст.

Відповідність підручникам: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 138–141.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 194–199.

52. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями.

- | | | | |
|---|-------------|---|--|
| 1 | «Вотчина» | А | Адміністративно-територіальна одиниця, на які поділялися землі |
| 2 | «Фільварок» | | Вольностей Війська Запорозького. |
| 3 | «Паланка» | Б | Велике багатогалузеве господарство, засноване на праці кріпосних селян та орієнтоване на виробництво збіжжя на продаж. |
| 4 | «Магістрат» | В | Військова й адміністративно-територіальна одиниця Лівобережної Гетьманщини та Слобідської України. |
| | | Г | Орган міського самоврядування в містах, що користувалися магдебурзьким правом. |
| | | Д | Комплекс спадкової земельної власності (землі, будівлі, інвентар) та пов'язаних із ним прав на феодально залежних селян. |

Відповідність програмі: Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.).

Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст.

Відповідність підручникам: Історія України: Лях Р. Історія України: Підручник для 7-го класу, К.: Генеза, 2003. – С. 169, 175.

Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 253–260.

Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 9, 223.

Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 13–21.

53. Установіть відповідність між прізвищами діячів та фактами їхньої біографії.

- | | | | |
|---|----------------|---|---|
| 1 | М. Максимович | А | Дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка, автор багатотомної «Історії України-Руси», праць «Очерки истории украинского народа», «Ілюстрованої історії України». |
| 2 | М. Костомаров | | |
| 3 | Д. Яворницький | | |
| 4 | М. Грушевський | Б | Перший ректор Київського університету Св. Володимира, автор праці «Основи ботаніки», віршованого перекладу «Слова о полку Ігоревім». |
| | | В | Член Харківського історико-філологічного товариства, організатор археологічних розкопок на Запоріжжі. Автор праць «Вольности запорожских козаков», «История запорожских козаков». |
| | | Г | Один із засновників Кирило-Мефодіївського братства, автор першого українського історичного роману «Чорна рада», праці «Історії возз'єднання Русі». |
| | | Д | Професор Київського університету, автор праць «Богдан Хмельницький», «Останні роки Речі Посполитої», «Мазепа». |

Відповідність програмі: Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. діяльність Кирило-Мефодіївського товариства. Культура України в другій половині XIX – початку XX ст.

Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.

Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст.

Культура України в другій половині XIX – початку XX ст.

Відповідність підручникам: Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 102, 67, 152, 163.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 68, 112, 237, 259.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 105, 75–76, 205, 224.

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|--|---|----------|---|----------|---|----------|----------------------------------|----------|--|----------|---|----------|--|--|--|----------|--|--|--|----------|--|---|
| <p>54. Установіть відповідність між назвами документів Української Центральної Ради та наслідками їхнього оприлюднення.</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>Перший Універсал</td> <td>А</td> <td>Збройний виступ самостійників, поповнення складу Центральної Ради представниками національних меншин.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Другий Універсал</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Третій Універсал</td> <td>Б</td> <td>Створення Генерального секретаріату, загострення стосунків із Тимчасовим урядом Росії.</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Четвертий Універсал</td> <td>В</td> <td>Підписання Брест-Литовського мирного договору, вступ німецьких і австрійських військ на територію УНР.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Г</td> <td>Поширення влади Центральної Ради на 9 українських губерній (без Криму), початок соціально-економічних перетворень.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>Утворення Української Центральної Ради, початок Української революції.</td> </tr> </table> | 1 | Перший Універсал | А | Збройний виступ самостійників, поповнення складу Центральної Ради представниками національних меншин. | 2 | Другий Універсал | | | 3 | Третій Універсал | Б | Створення Генерального секретаріату, загострення стосунків із Тимчасовим урядом Росії. | 4 | Четвертий Універсал | В | Підписання Брест-Литовського мирного договору, вступ німецьких і австрійських військ на територію УНР. | | | Г | Поширення влади Центральної Ради на 9 українських губерній (без Криму), початок соціально-економічних перетворень. | | | Д | Утворення Української Центральної Ради, початок Української революції. | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С. 43–86.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 43–73.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 53–106.</p> |
| 1 | Перший Універсал | А | Збройний виступ самостійників, поповнення складу Центральної Ради представниками національних меншин. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 2 | Другий Універсал | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3 | Третій Універсал | Б | Створення Генерального секретаріату, загострення стосунків із Тимчасовим урядом Росії. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 4 | Четвертий Універсал | В | Підписання Брест-Литовського мирного договору, вступ німецьких і австрійських військ на територію УНР. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | Г | Поширення влади Центральної Ради на 9 українських губерній (без Криму), початок соціально-економічних перетворень. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | Д | Утворення Української Центральної Ради, початок Української революції. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>55. Установіть відповідність між назвами періодів в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх.</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>Велика Вітчизняна війна (1941 – 1945 рр.)</td> <td>А</td> <td>«Відлига», лібералізація, науково-технічна революція, раднаргоспи, «шістдесятники».</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Післявоєнна відбудова (1945 – початок 1950-х рр.)</td> <td>Б</td> <td>«Розвинений соціалізм», «радянський народ», «застій», неосталінізм, Українська Гельсінська група.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Десталінізація (1953 – 1964 рр.)</td> <td>В</td> <td>П'ятирічка, колективізація, Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження».</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.)</td> <td>Г</td> <td>Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>Голод, індустріалізація, колективізація, «ждановщина», «лисенківщина».</td> </tr> </table> | 1 | Велика Вітчизняна війна (1941 – 1945 рр.) | А | «Відлига», лібералізація, науково-технічна революція, раднаргоспи, «шістдесятники». | 2 | Післявоєнна відбудова (1945 – початок 1950-х рр.) | Б | «Розвинений соціалізм», «радянський народ», «застій», неосталінізм, Українська Гельсінська група. | 3 | Десталінізація (1953 – 1964 рр.) | В | П'ятирічка, колективізація, Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження». | 4 | Загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.) | Г | Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору. | | | Д | Голод, індустріалізація, колективізація, «ждановщина», «лисенківщина». | <p><i>Відповідність програмі:</i> Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр. Україна в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.). Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.).</p> <p><i>Відповідність підручника.</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 17–74, 80–115, 120–161, 166–210.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 16–63, 66–110, 113–160, 164–211.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С.10–68, 73–109, 116–161, 168–208.</p> | | | | |
| 1 | Велика Вітчизняна війна (1941 – 1945 рр.) | А | «Відлига», лібералізація, науково-технічна революція, раднаргоспи, «шістдесятники». | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 2 | Післявоєнна відбудова (1945 – початок 1950-х рр.) | Б | «Розвинений соціалізм», «радянський народ», «застій», неосталінізм, Українська Гельсінська група. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3 | Десталінізація (1953 – 1964 рр.) | В | П'ятирічка, колективізація, Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження». | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 4 | Загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.) | Г | Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору. | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | Д | Голод, індустріалізація, колективізація, «ждановщина», «лисенківщина». | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|---|-------------------|-------------------|--|----------|------------------|---|----------|-------------------|---|----------|------------------|--|----------|-------------------|--|
| <p>56. Установіть відповідність між подіями та датами.</p> <table border="0"> <tr> <td>1 Прийняття Акта проголошення державної незалежності України.</td> <td>А</td> <td>26 квітня 1986 р.</td> </tr> <tr> <td>2 Схвалення Декларації про державний суверенітет України.</td> <td>Б</td> <td>16 липня 1990 р.</td> </tr> <tr> <td>3 Всеукраїнський референдум і вибори Президента України.</td> <td>В</td> <td>24 серпня 1991 р.</td> </tr> <tr> <td>4 Прийняття Конституції України.</td> <td>Г</td> <td>1 грудня 1991 р.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Д</td> <td>28 червня 1996 р.</td> </tr> </table> | 1 Прийняття Акта проголошення державної незалежності України. | А | 26 квітня 1986 р. | 2 Схвалення Декларації про державний суверенітет України. | Б | 16 липня 1990 р. | 3 Всеукраїнський референдум і вибори Президента України. | В | 24 серпня 1991 р. | 4 Прийняття Конституції України. | Г | 1 грудня 1991 р. | | Д | 28 червня 1996 р. | <p><i>Відповідність програмі:</i> Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України. Україна в умовах незалежності.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 250, 260, 261, 287.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 244, 247, 250–251, 274.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 255, 265, 267–268, 299.</p> |
| 1 Прийняття Акта проголошення державної незалежності України. | А | 26 квітня 1986 р. | | | | | | | | | | | | | | |
| 2 Схвалення Декларації про державний суверенітет України. | Б | 16 липня 1990 р. | | | | | | | | | | | | | | |
| 3 Всеукраїнський референдум і вибори Президента України. | В | 24 серпня 1991 р. | | | | | | | | | | | | | | |
| 4 Прийняття Конституції України. | Г | 1 грудня 1991 р. | | | | | | | | | | | | | | |
| | Д | 28 червня 1996 р. | | | | | | | | | | | | | | |
| <p>57. Установіть послідовність описаних подій Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.</p> <p>А <i>«Сповнені великої радості, вітаємо твою достойність королівську милість зі світлою перемогою над татарами й козаками Хмельницького під Берестечком...»</i></p> <p>Б <i>«Бачу зле, бо віддав Хмельницький усіх нас у неволю московському цареві... Сам із військом козацьким присягнув і місто Київ силою під каранням мечем до того привів, що присягли всі...»</i></p> <p>В <i>«Тих польських ратних людей біля Жовтих Вод самовільні козаки, з'єднавшись із татарами, всіх побили, а інших у полон забрали живими разом із сином коронного гетьмана Потоцького...»</i></p> <p>Г <i>«Наш підданий гетьман Богдан Хмельницький, майже поєднавши свої війська з угорцем Ракоцієм, послав до Польської держави наказного гетьмана Антіна Ждановича, і Богуна, й інших начальників для спустошення...»</i></p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 94, 114–115, 124, 130.</p> <p>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 140–142, 163–165, 172, 187–188.</p> | | | | | | | | | | | | | | | |

| | |
|---|---|
| <p>58. Установіть послідовність здійснення реформ 1860 – 1870-х рр. у Російській імперії.</p> <p>А Упровадження виборного (на основі майнового цензу) міського самоврядування, створення міських дум і міських управ.</p> <p>Б Ліквідація особистої залежності селян від поміщиків, наділення селян землею та визначення за неї повинностей, викуп селянських наділів.</p> <p>В Створення виборних місцевих органів самоврядування – земств – у лівобережних та південних губерніях України.</p> <p>Г Скасування рекрутських наборів та впровадження загальної військової повинності строком до 6 – 7 років.</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст. Реформи 60 – 70-х рр. XIX ст.</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Реєнт О. Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 121, 124–126.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С.145–146, 150–151, 152–153.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 9-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 127, 132–135.</p> |
| <p>59. Установіть послідовність ухвалення державно-правових актів України.</p> <p>А Конституція Української Народної Республіки</p> <p>Б Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку УНР та ЗУНР</p> <p>В Конституція Української Радянської Соціалістичної Республіки</p> <p>Г Четвертий Універсал Української Центральної Ради</p> | <p><i>Відповідність програмі:</i> Українська революція. Проголошення незалежності УНР.</p> <p>Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.)</p> <p><i>Відповідність підручникам:</i> Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 10-го класу. – К.: А.С.К., 2003. – С.74, 107–110, 127, 258.</p> <p>Кульчицький С. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 70, 93–99, 116, 251.</p> <p>Турченко Ф. Історія України: Підручник для 10-го класу. – К.: Генеза, 2002. – С. 91, 125–129, 140–141, 290.</p> |

60. Установіть послідовність набуття Україною членства в міжнародних організаціях.

- А** Світова організація торгівлі
- Б** Нарада (Організація) з безпеки та співробітництва в Європі
- В** Співдружність Незалежних Держав
- Г** Рада Європи

Відповідність програмі: Україна в умовах незалежності. Інтегрування України у світове співтовариство.

Відповідність підручникам: Гупан Н. Новітня історія України: Навчальний посібник для 11-го класу. – К.: А.С.К., 2007. – С. 346–349.

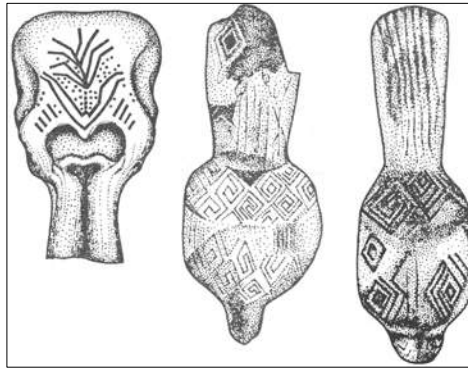
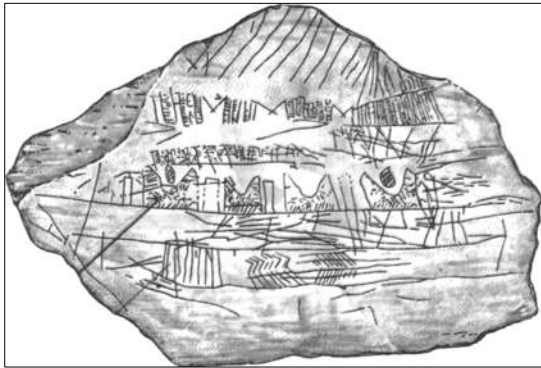
Кульчицький С. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 287–291.

Турченко Ф. Історія України: Підручник для 11-го класу. – К.: Генеза, 2006. – С. 357–361.

Основна сесія № 1 зовнішнього незалежного оцінювання 2010 року
з історії України від найдавніших часів до початку XXI століття

Умова завдання та правильна відповідь

1 На якому етапі розвитку первісного суспільства на українських землях уперше з'являються наскельні малюнки, різьблені орнаменти на виробах, прикраси?



палеоліту

2. Які найголовніші причини грецької колонізації Північного Причорномор'я та Криму у VII – VI ст. до н. е.?

соціально-економічні

3. Утвердженню Київської Русі як могутньої та впливової держави середньовіччя сприяло
запровадження християнства як державної релігії Русі.

4. Яка культура мала вирішальний вплив на розвиток храмового будівництва Київської Русі в період її розквіту?

візантійська

5. Боротьба київських князів із нападами печенігів успішно завершилася за князя

Ярослава Володимировича.

6. Спасо-Преображенський собор у Чернігові, збудований у XI ст., зображено на фото



7. Вхідження українських земель у XIV ст. до складу Великого князівства Литовського стало результатом

боротьби литовських князів із монгольськими ханами.

8. Якою цифрою на карті позначено землі, що увійшли до складу Великого князівства Литовського за часів правління князя Ольгерда?



3

9. «Панщина» – це

форма земельної відробіткової ренти, що передбачала обов'язкову працю селянина власним реманентом у господарстві землевласника.

10. Формування козацької старшини на Запорозькій Січі в XVI – на початку XVII ст. відбувалося шляхом

виборів.

11. Географічні назви Базавлук, Микитин Ріг, Чортомлик, Олешки пов'язані з місцями

розташування Запорозьких Січей.

12. Яка подія суттєво вплинула на активізацію українського національно-культурного руху кінця XVI – початку XVII ст.?

Укладення Берестейської унії.

13. Хто з козацьких провідників проголосив таку програму своїх дій: *«Правда то, що я лихий, малий чоловік, але мені то Бог дав, що я єсть єдиновладцем і самодержцем руським! Виб'ю з лядської неволі руський народ увесь! Перше я за свою шкоду і кривду воював – тепер буду воювати за нашу православну віру! ...За границю на війну не піду! Шаблі на Турків і Татар не підйму! Досить маю на Україні, Поділлі і Волині... тепер досить достатку і пожитку в землі й князівстві моїм – по Львів, по Холм і Галич»?*

Б. Хмельницький

14. Перебіг подій якого періоду Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. відображено на карті?



Від початку збройного виступу до Зборівського договору.

15. Ліквідація магнатського землеволодіння, панщини, масове покозачення селянства, формування нової еліти суспільства на основі козацької старшини відбулися в результаті

національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.

16. Відповідно до «Пактів і Конституції прав і вольностей Війська Запорозького» П. Орлика

найвища виконавча влада належала гетьманові та генеральній старшині.

17. Які заходи було здійснено Другою Малоросійською колегією на чолі з П. Рум'янцевим?

Проведено ревізію населення, худоби, землі, споруд, підприємств.

Уведено загальноросійські судові установи.

Упроваджено намісництва, що поділялися на повіти.

18. На карті заштриховано територію



гайдамацького руху «Коліїщина» (1768 р.).

19. Іван Григорович-Барський – це видатний архітектор XVIII ст., представник українського **бароко.**

20. Наприкінці XVIII – на початку XIX ст. на Півдні України (Новоросії) домінувало землеволодіння **поміщицьке.**

21. Які держави володіли українськими землями на початку XIX ст.?

Австрійська імперія
Російська імперія
Османська імперія

22 «Історія Русів», що поширювалася в рукописах у першій половині XIX ст., відображає погляди **автономістів.**

23. Що з указаного нижче характеризує становище західноукраїнських земель у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.?

Посилення впливу німецької мови та культури.
Домінування поляків і німців в органах влади.
Зміцнення статусу та авторитету греко-католицької церкви.

24. У XIX – на початку XX ст. розвиток машинної індустрії пройшов такі стадії розвитку: *промисловий переворот – індустріалізація – монополізація.*

Реформи 60 – 70-х років XIX ст. на Наддніпрянській Україні сприяли

завершенню промислового перевороту та розгортанню індустріалізації.

25. Під час правління якого російського імператора запроваджено такі заборони: *«Не допускати ввозу в межі імперії... яких би то не було книг і брошур, що видаються за кордоном на малоросійському наріччі. Друкування і видавання в Імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріччі заборонити, за винятком історичних документів...»?*

Олександра II

26. Викрита російською поліцією «Чигиринська змова» стала свідченням діяльності

народників.

27. Унаслідок оприлюднення 17 жовтня 1905 р. Маніфесту імператора Миколи II про «дарування» населенню громадянських прав і свобод

фактично втратив свою чинність Емський указ.

28. Про кого з історичних діячів йдеться: *«Співзасновник Української національно-демократичної партії (УНДП), згодом її голова. Обирався послом до австрійського парламенту та галицького крайового сейму. У роки Першої світової війни очолював Головну українську раду, а згодом Загальну українську раду. Після проголошення ЗУНР став головою її першого уряду»?*

К. Левицького

29. Ухваливши Другий Універсал, Українська Центральна Рада зобов'язалася

поповнити свій склад представниками національних меншин.

30. Якими цифрами на карті позначено регіональні радянські республіки, утворені більшовиками на початку 1918 р.?



2, 3, 4

31. Однією з причин падіння Української Центральної Ради (УЦР) була

неспроможність УЦР налагодити систему державного управління.

32. Економічна політика гетьмана П. Скоропадського

захищала інтереси промисловців і великих землевласників.

33. Яка подія передувала такому наказу командуючого Південним фронтом М. Фрунзе: *«Наказую: військам фронту вважати Махна та всі його загони ворогами Радянської республіки і Революції... командирам червоних частин махновські загони роззброювати, а ті, що будуть чинити опір, – знищувати...»*?

Розгром військ генерала П. Врангеля в Криму.

34. Зростання обсягів промислового виробництва в Україні в період НЕПу було забезпечено завдяки

скасуванню заборон на приватне підприємництво, упровадженню оренди, економічних методів господарювання.

35. Що з указанного нижче було характерним для культурного життя України в 1921 – 1928 рр.?

Здійснення політики коренізації та її складової – українізації.

Консолідація літераторів, художників, театральних діячів у творчі об'єднання.

Проведення політики ліквідації неписьменності дорослого населення.

36. С. Косіор, виступаючи на з'їзді КП(б)У, заявив, що *«...на Україні класова боротьба більш напружена, ніж в інших містах, і ворог, націоналіст – у нас більш досвідчений, лютіший, ніж де б то не було в інших республіках і областях Союзу».*

Ця теза стала підґрунтям для здійснення в республіці

масових репресій у другій половині 1930-х рр.

37. Другу п'ятирічку в СРСР було проголошено «безбожною п'ятирічкою», «п'ятирічкою знищення релігії». Який із відомих храмів часів Київської Русі зруйновано в цей період?

Михайлівський Золотоверхий собор у Києві

38. Яка політична партія, що діяла на Західній Україні в 1930-х рр., використовувала терористичні методи боротьби?

Організація українських націоналістів (ОУН)

39. Унаслідок територіальних змін у Східній Європі впродовж 1939 – 1940 рр.

більшість українських земель уключено до складу СРСР, Закарпаття залишилося у складі Угорщини.

40. Видатними представниками радянського партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни були
С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров.
41. У результаті успішного проведення в 1944 р. радянськими військами Корсунь-Шевченківської наступальної операції
створено сприятливі умови для звільнення Правобережної України.
42. Велика Вітчизняна війна Радянського Союзу завершилася
оволодінням столицею нацистської Німеччини – Берліном.
43. Слова Й. Сталіна: *«М'якотілість! Вас обманюють, спеціально доповідають про таке, щоб вас розжалобити і примусити використати резерви»*, адресовані першому секретареві ЦК КП(б)У М. Хрущову з приводу повідомлень про значні жертви під час
голоду в більшості областей УРСР у 1946 – 1947 рр.
44. Відмінність процесу радянзації західних областей України (1944 – 1950-ті рр.) від процесу радянської модернізації України (1929 – 1938 рр.) полягала в здійсненні
відбудови народного господарства.
45. До компетенції органів влади Української РСР у період «відлиги» були передані питання
**адміністративно-територіального устрою, формування бюджету республіки.
розроблення республіканського законодавства про судоустрій і судочинство.**
46. «Раднаргоспи», створені в УРСР у 1957 р., – це
органи державного управління, утворені за територіальним принципом, що керували промисловістю та будівництвом у межах економічних районів.

47. Одним із проявів політико-ідеологічної кризи радянської моделі розвитку України в 1970 – на початку 1980-х рр. є

поява концепції «розвиненого соціалізму» внаслідок усвідомлення нереальності побудови комунізму.

48. У листі до Президії Верховної Ради СРСР В. Стус писав: *«...Репресії 1972 р. показали, що в дискусії з українськими «дисидентами» влада не знайшла більш переконливих аргументів, ніж застосування сили, а умови в таборах переконали мене у тім, що простір застосування цієї сили не знає кінця».*

Перехід влади до застосування сили проти українських дисидентів спричинено

зміною вищого керівництва Комуністичної партії України.

49. Про яке явище йдеться в цитованому документі?

«Найбільшим негативом 1990-х років було «вимивання» активної, продуктивної частини населення – людей молодого та середнього віку – за межі держави. За офіційними даними, Україна втратила близько 3,5 мільйона осіб, третина з яких – кваліфіковані фахівці».

трудова міграція

50. Конституція Української РСР, ухвалена 20 квітня 1978 р., втратила свою чинність

1996 р.

51. Установіть відповідність між назвами творів давньоруської літератури та уривками з них.

«Повість минулих літ»

«Коли ж поляни жили осібно і володіли родами своїми... – то було між них три брати: одному ім'я Кий, а другому – Щек, а третьому – Хорив, і сестра їх – Либідь. ...Зробили вони городок і на честь брата їх найстаршого назвали його Києвом...»

«Києво-Печерський патерик»

«Був дехто з Києва, який постригся під іменем Аганіта... цей Аганіт... допомагав хворим. І коли хто з братії хворів... то оздоровлювався молитвою його. І через те прозваний він був Лікарем, бо дарував йому Господь дар зцілення...»

«Повчання дітям» Володимира Мономаха

*«...Паче всього – убогих не забувайте, годуйте й подавайте сироті
...гордості не майте в серці і в умі. Старих шануй, як отця, а молодих
– як братів. Лжі березися, і п'янства, і блуду, бо в сьому душа
погибає і тіло...»*

«Слово о полку Ігоревім»

*«Галицький Осмомисле Ярославе! Високо сидиш ти на своїм
золотокованім столі, підпер гори угорські своїми залізними
полками... Стріляй, господарю, Кончака, раба поганого, за землю
Руську, за рани Ігореві, смілого Святославича!»*

52. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями.

«Вотчина»

Комплекс спадкової земельної власності (землі, будівлі, інвентар) та пов'язаних із ним прав на феодално залежних селян.

«Фільварок»

Велике багатогалузеве господарство, засноване на праці кріпосних селян та орієнтоване на виробництво збіжжя на продаж.

«Паланка»

Адміністративно-територіальна одиниця, на які поділялися землі Вольностей Війська Запорозького

«Магістрат»

Орган міського самоврядування в містах, що користувалися магдебурзьким правом.

53. Установіть відповідність між прізвищами діячів та фактами їхньої біографії.

М. Максимович

Перший ректор Київського університету Св. Володимира, автор праці «Основи ботаніки», віршованого перекладу «Слова о полку Ігоревім».

М. Костомаров

Професор Київського університету, автор праць «Богдан Хмельницький», «Мазепа», «Останні роки Речі Посполитої».

Д. Яворницький

Член Харківського історико-філологічного товариства, організатор археологічних розкопок на Запоріжжі. Автор праць «Вольности запорожских козаков», «История запорожских козаков».

М. Грушевський

Дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка, автор багатотомної «Історії України-Руси», праць «Очерки истории украинского народа», «Ілюстрованої історії України».

54. Установіть відповідність між назвами документів Української Центральної Ради та наслідками їхнього оприлюднення.

Перший Універсал

Створення Генерального секретаріату, загострення стосунків із Тимчасовим урядом Росії.

Другий Універсал

Збройний виступ самостійників, поповнення складу Центральної Ради представниками національних меншин.

Третій Універсал

Поширення влади Центральної Ради на 9 українських губерній (без Криму), початок соціально-економічних перетворень.

Четвертий Універсал

Підписання Брест-Литовського мирного договору, вступ німецьких і австрійських військ на територію УНР.

55. Установіть відповідність між назвами періодів в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх.

Велика Вітчизняна війна (1941 – 1945 рр.)

Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору.

Післявоєнна відбудова (1945 – початок 1950-х рр.)

Голод, індустріалізація, колективізація, «ждановщина», «лисенківщина».

Десталінізація (1953 – 1964 рр.)

«Відлига», лібералізація, науково-технічна революція, раднаргоспи, «шістдесятники».

Загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.)

«Розвинений соціалізм», «радянський народ», «застій», неосталінізм, Українська Гельсінська група.

56. Установіть відповідність між подіями та датами.

| | |
|---|-------------------|
| Прийняття Акта проголошення державної незалежності України. | 24 серпня 1991 р. |
| Схвалення Декларації про державний суверенітет України. | 16 липня 1990 р. |
| Всеукраїнський референдум і вибори Президента України | 1 грудня 1991 р. |
| Прийняття Конституції України. | 28 червня 1996 р. |

57. Установіть послідовність описаних подій Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.

1 *«Тих польських ратних людей біля Жовтих Вод самовільні козаки, з'єднавшись із татарами, всіх побили, а інших у полон побрали живими разом із сином коронного гетьмана Потоцького...»*

2 *«Сповнені великої радості, вітаємо твою достойність королівську милість зі світлою перемогою над татарами й козаками Хмельницького під Берестечком...»*

3 *«Бачу зле, бо віддав Хмельницький усіх нас у неволю московському цареві... Сам із військом козацьким присягнув і місто Київ силою під каранням мечем до того привів, що присягли всі...»*

4 *«Наш підданий гетьман Богдан Хмельницький, майже поєднавши свої війська з угорцем Ракочієм, послав до Польської держави наказного гетьмана Антіна Ждановича, і Богуна, й інших начальників для спустошення...»*

58. Установіть послідовність здійснення реформ 1860 – 1870-х рр. у Російській імперії.

1 Ліквідація особистої залежності селян від поміщиків, наділення селян землею та визначення за неї повинностей, викуп селянських наділів.

2 Створення виборних місцевих органів самоврядування – земств – у лівобережних та південних губерніях України.

3 Упровадження виборного (на основі майнового цензу) міського самоврядування, створення міських дум і міських управ.

4 Скасування рекрутських наборів та впровадження загальної військової повинності строком до 6 – 7 років.

59. Установіть послідовність ухвалення державно-правових актів України.

- 1 Четвертий Універсал Української Центральної Ради
- 2 Конституція Української Народної Республіки
- 3 Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку УНР та ЗУНР
- 4 Конституція Української Радянської Соціалістичної Республіки

60. Установіть послідовність набуття Україною членства в міжнародних організаціях.

- 1 Співдружність Незалежних Держав
- 2 Нарада (Організація) з безпеки та співробітництва в Європі
- 3 Рада Європи
- 4 Світова організація торгівлі